

etxerat

euskal errepresaliatu politikoen senide eta lagunak
familiares y allegados de represaliados políticos vascos
parents et amis de prisonniers et exilés politiques basques

hilabetekaria

2014 maiatza

aurkibidea

maiatza

3

sakabanaketa

5

osasun eskubidea

6

salbuespen neurriak

8

espetxeetan

9

senide eta lagunak

11

askatasunak, leku aldaketak eta
espetxeratzeak

12

hilabeteko gaia

13

Dispersioaren beste aurpegi bat : Joxemi Beaskoetxearekin elkarriketa

etxerat - ekimenak

18

eranskinak

22

maiatza

25 urte bete ditu dispertsioak. Eskubideen urraketak 1300 asteburuz. Data, zoritxarrez, borobila. Espaniako Gobernuak dispertsioa sistematikoki martxan jarri zuenetik, 25 urte bete dira. Urteurren hau, mina eta sufrimenduaren urteurrena da dispertsioak, 16 hildako eragin dituelako urte hauetan. Erabaki politiko baten ondorioz jarri zen martxan eta ordutik, sistema anker honek, 16 senide eta lagun hiltzeaz gain, ehunka zauritu eragin ditu ere. Etxetik urrun, ehundaka kilometrotara. Istripu hauek ez dira, inondik inora, kasualitatea; kausalitatea baizik.

Dispertsioa salatzeke elkarretaratzeak deitu zituen Etxerat-ek Euskal Herriko hiriburuetan. Euskal gizarteak argi utzi du, hamaika aldiz, dispertsioarekin amaitzeko ordua dela. Eskubideak errespetatzeko garaia dela. Hori dela eta, dispertsioaren arduradunei honekin amaitu dezaten exijitu genien; Dispertsioaren oraingo arduradunei, lehengo arduradunei, guztiei. Senide, eragile zein euskal gizartearen “Aski da!” ozena lau hai-zeetara zabaldu genuen elkarretaratzeetan baita sare sozialetan ere #preSOS25 traolaren bitartez. Milaka eta milaka txio Espainiako eta Frantziako estatuen krudelkeria salatzeke. Eta galdera bakarra: Noiz arte jarraituko dute giza eskubideen urraketa sistematiko honekin?

475

Dispertsioa ankerra eta krudela da baina, larriki eri dauden presoek egoerak ez du izenik. Horregatik, Etxeratek alarma gorria piztu behar izan du. Larriki gaixo dauden 12 euskal preso politikoek pairatzen ari diren egoera punta puntakoa delako. Egoera jasanezina. Eta etenik ez duen eskubide urraketa; eguneroko ogia. Urte bakar batean hiru izan dira espetxeratuta hil diren euskal preso politikoak. Egun 12 dira larriki gaixo daudenak. Minbizi latzak, HIESA eta buruko gaitz grabeen inguruan ari gara eta, horrelako gaixotasunek, espetxean okerrera besterik ez dute egiten. Honen aurrean, senide moduan, lagun moduan edota pertsona moduan ere, gure buruari galdegiten dioguna zera da; 12 preso politiko hauetatik zenbat hil behar espetxean estatuek giza eskubideak errespetatzeko? Zenbat preso aurkitu behar dituzte hilik Euskal Herritik ehundaka kilometrotara espetxe politika krudel hau bertan behera uzteko behingoz? Galdera latza baina, aspaldi buruan genuen galdera.

Minbizia, ictusa edo osasun arazo grabe bat sufritu duen edonork ondo daki hainbat tratamendu ezin direla edonola egin. Nola osatu zikinkeria besterik ez dagoen espetxe batean? Ez al da aski gogorra radioterapia eta kimioterapia saio bat hura eskuburdinekin pairatu behar izateko? Argigarria da ere ikustea nola espetxe politika gogortu eta krudeltu egin den ETAk bere ekintzak desagerrarazi ostean. Sufritzen ari garen biolentzia, sortzen duten min horrek ez du etenik izan baina, egun, handitu besterik ez dute egin.

Espetxe politika mendekuan oinarritzen ari dira; zentzurik ez daukan mendekuan eta hildako asko sorrarazi dituen mendekuan. Helburu politiko zehatz batzuen pean ari dira hau guztia egiten. Euskal gizarteak, sindikatuek, alderdi politiko zein eragileek ezin dute hau onartu. Aski da! Pairatzen dugun biolentzia eteteko garaia da. Dispersioak eragiten duen minarekin amaitzeko ordua. Giza eskubide guztien, bakearen eta konponbidearen garaia.

Baina, Arkaitz Bellon aske beharko lukeen hilabete honetan, Ventura Tómeren senitarteko eta medikuari, gaiaz Nafarroako Parlamentuan jardutea debekatu diete. Debekatu, eskubide guztiak urratuak izan arren; presoak, pertsona gaixoa eta nafarra izan arren.

Baina maitzak ere elkartasun ekimen ugari utzi dizkigu. Irribarre bat marrazten duten horietakoak. Larrabetzun ospatu da aurtengo Lasterbidean Nazio Elkartasun Lasterketaren II. edizioa. Parte hartze datuak Oiartzunekoak bezain onak izan dira, 1000 bat korrikalarik parte hartu dutelarik. Datu oso antzerakoak Larrabetzu, biztanleria aldetik Oiartzun baino lau aldiz txikiagoa izan arren.

Lasterbidean ez da, dena den, kirola eta elkartasuna batu dituen ekimen bakarra izan. Pilotakadaz pilotakada ekimena ere aurrera doa. Parte hartze datu oso onak lortu ditu Euskal Herriko hiri zein herrietan eta hilabete honetarako zita ekainaren 29an izango da. Ekainaren 29an frontoiak betetzera goaz! Pilotakadaz Pilotakada sakabanaketaren aurka.

Bitartean eta bukatzeko, guk senide eta lagunok, oso hitz ordu inportantea daukagu Ekainak 14an Baionan 23 eragilek deitutako manifa nazionalan. Gu ere bagoaz! Eta gizarte osoari gauza bera eskatzen diogu.

ETXEAN NAHI DITUGU !

sakabanaketa

475 euskal preso politiko 79 espetxetan sakabanatuta

- **365** preso espainiar estatuko 44 espetxetan sakabanatuta
  - **101** preso frantziar estatuako 28 espetxetan sakabanatuta
  - **6** preso Euskal Herriko 4 espetxetan
  - **1** Ingalaterrako espetxe batean
  - **1** Portugalgo espetxe batean
  - **1** Sei Kondarrietako (Ipar Irlanda) espetxe batean
  - **8** preso espetxeratze arinduan, pairatzen dituzten gaixotasunak direla eta
-
- **64** euskal preso Euskal Herritik **1000 eta 1100** kilometrotara dauden espetxeetan
  - **132** euskal preso Euskal Herritik **800 eta 990** kilometrotara dauden espetxeetan
  - **159** euskal preso Euskal Herritik **500 eta 790** kilometrotara dauden espetxeetan
  - **37** euskal preso Euskal Herritik **400 eta 490** kilometrotara dauden espetxeetan
  - **72** euskal preso Euskal Herritik **400** kilometrotara baino gutxiago dauden espetxeetan
  - **3** euskal preso Euskal Herritik urrun dauden 3 herrialdetako espetxeetan

osasun eskubidea

Etxeratek larriki eri diren presoen egoera salatu du prentsaurreko batean

Larriki gaixo dauden 12 euskal preso politikoen egoera oso grabea eta, egunero, okerrera egiten du. Horregatik, Etxeratetik, egoeraren berri eman nahi dugu; egoera zein den argi azaldu nahi diogu euskal gizarteari.

Alarma gorria pizteko ordua da. Larriki gaixo dauden 12 euskal preso politikoei pairatzen ari diren egoera punta puntakoa da. Egoera jasanezina da. Eta etenik ez duen eskubide urraketa; gure eguneroko ogia.

Urte bakar batean hiru izan dira espetxeratuta hil diren euskal preso politikoa. Egun 12 dira larriki gaixo daudenak; puntako egoeran. Minbizi latzak, HIESA eta buruko gaitze grabeen inguruan ari gara eta, horrelako gaixotasunek, espetxean okerrera besterik ez dute egiten. Honen aurrean, senide moduan, lagun moduan edota pertsona moduan ere, gure buruari galdegiten dioguna zera da; 12 preso politiko hauetatik zenbat hil behar espetxean estatuek giza eskubideak errespetatzeko? Zenbat preso aurkitu behar dituzte hilik Euskal Herritik ehundaka kilometrotara espetxe politika krudel hau bertan behera uzteko behingoz?

Espainia eta Frantziako gobernuek mina eta samina zabaltzen jarraitzen dute; mesede politiko eta elektoralak lortzeko, sufrimendua sortzen. Espetxean mantentzen dituzte 12 euskal preso politiko hauek, jakinda euren gaixotasunak espetxean okerrera egingo dutela. Ez hori bakarrik; gaixo egonda ere, neurririk krudelenak aplikatzen dizkiete. Ehundaka kilometroetara dispersatu, bakartu, isolatu edota euren gaitzek okerrera ez egiteko behar dituzten tratamenduak ukatu edo zailtzen.

Erabaki politiko bat dago honen guztiaren atzean. Mina eta samina luzatzeko erabaki politikoa. Datuak begiratzea besterik ez dago honen berri izateko. 2008 eta 2011 urteen artean 12 izan ziren espetxeratze arindua lortu zuten euskal preso politikoa. Espetxeratze arindua gaixo zeudelako; larriki gaixo zeudelako eta euren gaixotasuna erarik eta duienean bizitzeko kalean egoteko eskubidea dutelako.

2011 - 2014 urteen artean erabaki politiko bat hartu dela nabaria da. Bake prozesua zein ETArekin su etenaren erabakiaren ostean, egoerak okerrera egin du. Larriki gaixo dauden euskal preso politikoei ez dute, ordutik, espetxe arindua lortzeko inongo aukerarik. 14 izan dira 2011 urtetik tramitatu diren askatasunak

eta bakarra izan da onartua.

Onartu egin bazuten ere, gutxira, askatasun hori bertan behera utzi eta... presoak espetxeratu egin zuten berriz ere. Ez hori bakarrik, aurretik emanda zegoen Ibon Iparragirreren askatasuna bertan behera utzi eta Ibon espetxeratu egin dute; gaixo dagoen pertsona bat, espetxera eraman dute bere egoera hobetu ez den arren. 2011ko erabaki bat atzera bota zuten.

Argi dago presoak ez kaleratzeko erabakia erabat politikoa dela eta, euren eskubideak edo osasun egoera ez direla kontutan hartzen. 3 preso politiko hil dira urte bakar batean. Beste 12k pronostiko latzak dituzte baina euskal preso politikoentzako ez dago Vera, Rodriguez Galindo eta Barrionuevo bezalakoek izan dituzten askatasun humanitarioak.

Minbizia, ictusa edo osasun arazo grabe bat sufritu duen edonork ondo daki hainbat tratamendu ezin direla edonola egin. Nola osatu zikinkeria besterik ez dagoen espetxe batean? Ez al da aski gogorra radioterapia eta kimioterapia saio bat hura eskuburdinekin pairatu behar izateko?

Argigarria da ere ikustea nola espetxe politika gogortu eta krudeltu egin den ETAK bere ekintzak desagerrarazi ostean. Sufritzen ari garen biolentzia, sortzen duten min horrek ez du etenik izan baina, egun, handitu besterik ez dute egin. Espetxe politika mendekuan oinarritzen ari dira; zentzurik ez daukan mendekuan eta hildako asko sorrarazi dituen mendekuan. Helburu politiko zehatz batzuen pean ari dira hau guztia egiten. Euskal gizarteak, sindikatuek, alderdi politiko zein eragileek ezin dute hau onartu. Aski da!

Pairatzen dugun biolentzia eteteko garaia da. Dispersioak eragiten duen minarekin amaitzeko ordua. Zertara ari dira itxaroten politika basati honi amaiera emateko? Etxeratetik ardurarako deia luzatu nahi dugu. Horregatik prentsaurreko hau. Euskal gizarteak hamaika aldiz eskatu du salbuespeneko politiken amaiera. Eta bukaera emateko unea da.

Hau guztia, Arkaitz Bellon kalera atera behar zen asteen. Edota Ventura Tome-ren familiari minbiziaz Nafarroako Parlamentuan hitz egiteko aukera debekatu diotenean.

Bukatzeko, euskal gizarteari, bakoitza bere eremutik egoera horiek salatze eta mobilizazioetan parte hartze deia luzatu nahi diogu.

Aski da! Etxean eta bizirik nahi ditugu!

salbuespen neurriak

bizi osorako espetxe zigorra

Frantziar estatuan, bizi osorako espetxe zigorrari dagokionez, ez da urte kopuru maximoarik. Biziarteko zigorrera (“perpétuité” deitzen duten neurria) kondenatua den preso batek baldintzapeko askatasuna eska dezake 15 urteren buruan (edo “segurtasun kondena” bete ondoan, kondenari neurri hau gehitzen bazaio), baina, erabakia Kondenen Aplikapenen Epailaren esku da, eta honek etengabe uka dezake. Preso sozial batzuek kasik 50 urte pasa dituzte Frantziako kartzeletan.

Euskal preso politikoen artean, 4 neurri honen pean aurkitzen dira gaur egun: 24garren urtea betetzen ari diren **Jakes Esnal**, **Frederik Haranburu** eta **Ion Kepa Parot**, eta 2013an kondenatu duten **Mikel Karrera**. Beste hainbat euskal presori bizi arteko zigorra eman diete “de facto” oso kondena luzeekin edota kondena ezberdinak akumulatuz.

Espainiar estatuari dagokionez, bizi osorako zigorra ahalbidetzen zuen 197/2006 doktrina indargabetu ostean, **gure senide eta lagun ugari** 40 urteko espetxe zigorra betetzera zigortu dituztela. Hau da, bizi osorako espetxe zigorrak aplikatzen dizkiete.

espetxeetan

eskubide urraketak

bestelako gertakariak

isolamendua

Bakartze edo isolamenduaren aplikazio zorrotza euskal preso politikoen bereizgarri bat da. Isolamendua edo bakartzea egoera oso zehatzetara zuzendutako neurria bada ere, espetxe arautegian (zigor puntual gisako neurritzat hartzen dena), gure senide eta lagunen kasuan ohiko edota behin-betiko neurri gisa aplikatzen da. Esan bezala, euskal presoek kasuan isolamendua edo mitarda maiz ezartzen den zigor bat da. Baina zenbait kasutan presoak agian isolamenduko moduluan egon ez arren bakarrik egoten dira, hau da, beste kiderik edo euskal preso politikorik gabe egoten dira, eta kasu hauetan bakartuak daudela esaten da. Hona hemen momentu honetan espetxeetan bakarturik dauden preso politikoen zerrenda:

Euskal Herria	Zaballa Basauri Iruñea	Txus Martin Aitzol Gogorza Fernando Sota Virto
Espainiar estatua	Almeria Castello I Mansilla Puerto III Segovia Soto del Real Valladolid	Iratxe Yañez Marta Igarritz Olga Comes Arantza Zulueta Jon Enparantza Iñaki Lerin Miren Zabaleta
Frantziar estatua	Tarascon Mont-de-Marsan	Alex Akarregi Oier Ardanaz Armendariz
Portugal	Monsanto	Andoni Zengotitabengoa
Sei Konderriak	Belfast	Fermin Vila
Ingalaterra	Long Lartin	Raul Fuentes

espetxeetako egoerak okerrera

Fleury-Mérogis : Ekhine Eizagirre Zarauzko preso 21 egunez bisitak kristalarekin eta interfonoarekin izatera zigortu dute. Zigor hau, aurreko hilabetean izandako bisita baten osteko biluztetan gertatu zen istiluaren ondorioz izan da. Bisitak izan ostean biluzarazi egiten dituzte presoak, gela txiki estu batean, funtzionario bat aurrean dutela. Egun horretan, funtzionarioak Eizagirreri biluzteko eskatu zion. Biluztu zen eta ondoren euskal preso politikoak beti ukatzen dituzten kontu batzuk egitera behartu nahi izan zuten, bizkarra erakutsi, belarriak begiratu eta abar. Umilaziorik onartu ez zuenez, funtzionarioak kargu handiagoko beste funtzionario batzuk deitu zituen. Gelan bakarrik zegoenez eta luze joko zuela ikusita, pasilloa atera zen Eizagirre. Istilua pasillo erdian gertatu zen. Funtzionario ugari gerturatu ziren Eizagirrerengana, biluztu zedin. Honek ezetz erantzun baina, indarrez mugitu nahi zutela sumatzean eta, egoerak, okerrera egin aurretik, protesta moduan pasilloan biluztea erabaki zuen bere duintasuna aldarrikatzeko. Ekimen honen ondorioz, 21 egunerako zigortu dute

Bestalde, Fleuryko MAF -neskek kartzela- euskal preso politikoak borrokaldian hasi dira. Beraien egoera jasangaitza da. Hori dela eta, espetxeko funtzionario zenbaiten eta zuzendaritzaren jarrera ere aldatzeko eskatuz borrokaldia abiatu dute. Asteartean plantoa egin zuten patioan eta, horren ondorioz, mitarrean, zigor ziegetan, daude orain presoak. Presoek ez dakite zenbat denbora igaroko duten bertan baina egoera 12 bat egunez luzatu daitekeela aurreikusten dute. Gauzak horrela, beraien hurrengo urratsak zeintzuk izango diren erabakitzen joango dira. Azken aldian, eskubide murrizketa eta probokazio ezberdinak jasan dituzte kartzelan eta denbora luzean jasaten ari diren egoera hauei amaiera emateko ekin diote borrokari. Senideek, Zuzendaritzari gutun bidalketa masibo bat antolatu dute egoera salatzeko.

Poitiers-Vivonne : Poitierseko espetxeak bisita bikoitzak berreskuratu ditu bertan dauden euskal preso politikoaren borrokaldiaren ondoren. Apirilaren hasieran asteburuetako bisita bikoitza -ordu eta erdikoa- 45 minututara murriztu zuen espetxeko zuzendaritzak. Ordutegi berriaren arabera, bisita bikoitzak asteazken eta ostegunetan egin ahal ziren. Egoera honen aurrean, planteia burutu zuten Maite Aranalde eta Izaskun Lesaka euskal preso politikoak. Aste honetan, espetxeak atzera egin eta gaurtik aurrera, larunbatetan egin ahal izango dituzte bisita bikoitzak.

beste motako erasoak

Maiatzaren 27an, Auzitegi Nazionalak aske utzi zuen Harriet Agirre Egiako bizilaguna. Kalean hiru egun egin ostean, Espainiako Poliziak berriz atxilotu zuen 30ean, Agirrek auzi bat oraindik zabalik zuelakoan. Fiskaltzak ostera, gezurtatu egin zuen hori, eta biharamunean eman zuen aske uzteko agindua. Gauzak horrela, Harriet Agirre askatzeko eskatu zion Espainiako Auzitegi Nazionalak Espainiako Poliziari.

2005ean atxilotu zuten Agirre, Aurillac herrian, Frantzia erdialdean. Frantzia preson egon ondoren, 2013an jaso zuen Espainiaratzeko agindua.

senide eta lagunak

jazarpena

Maiatzaren 23an, Guardia Zibilak Puertoko espetxera joaten zen autobusean zeuden senideak kontrolatu egin zuen Lopidanako gasolindegian. Bidetik aterarazi ondoren, senideak autobusatik atera eta identifikatu egin ditu. Lehen aldirakotz bisitara joaten zen gazte bat aparte hartu zuten eta galdezketa egin zioten.

askatasunak

Olano Olano Juan Mari (Zaldibi-Hernani), Maiatzaren 2an zigorra beteta
Zerain Alvarado Jokin (Gasteiz), Maiatzaren 5ean zigorra beteta
Fernandez Bernales Josu (Laudio), Maiatzaren 8an
Gañan Ramiro Gaizka (Santurtzi), Maiatzaren 13an
Lasende Aldekoa Txomin (Elorrio), Maiatzaren 17an zigorra beteta
Uruburu Zabaleta Eider (Bilbo), Maiatzaren 19an zigorra beteta
Olaiz Rodriguez Jorge (Iruñea), Maiatzaren 21ean zigorra beteta
Zarrabeitia Salterain Eneko (Abadino), Maiatzaren 21ean epaiketaren zain
Agirre Garcia Harriet (Donostia-Egia), Maiatzaren 27an epaiketaren zain
Tobalina Rodriguez Juantxo (Basauri), Maiatzaren 31an zigorra beteta

espetxeratzeak

Sota Virto Fernando (Tutera), Maiatzaren 4ean, Iruñeako espetxean
Mariezkurrena Urkizu Juan Mari (Hernani), Maiatzaren 16an, Martuteneko espetxean
Agirre Goñi Ekaitz (Donostia), Maiatzaren 9an, Martuteneko espetxean

leku aldatzeak

destino aldaketa

ESPAINIAR ESTATUA

Bravo Saez de Urabain Zigor (Gasteiz), Dueñasetik Curtisera

FRANTZIAR ESTATUA

Ardanaz Armendariz Oier (Iruñea), Poitiers Vivonnetik Mont de Marsanera
Zarrabeitia Salterain Eneko (Abadiño), Poitiers Vivonnetik Mont de Marsanera eta handik Soto del Realera
Ezeiza Aierra Axier (Hernani), Fresnesetik Tarasconera
Larretxea Mendiola Joanes (Hernani), Fleury Merogisetik Soto del Realera

hilabeteko gaia

Dispertsioaren beste aurpegi bat : Jeromi Beaskoetxearekin elgarritzeta

Maiatzeko hilabetekarian Jeromi Beaskoetxea elkarritzetatu dugu Lemoan. Iñaki Bilbao Beaskoetxea Lemoako euskal preso politikoaren ama da eta elkarritzeta honen bidez euskal preso askoren adineko gurasoek pairatzen duten egoera lazgarria salatu nahi dugu. Aita ezin izan dugu elkarritzetatu, osasun arazo baten ondorioz elkarritzeta egin zen egunean Bilboko ospitalean ingresaturik zegoelako.

Lehenik eta behin, zu nor zaren eta zenbat urte dituzun galdetu nahi dizut.

Ni Jeroli Beaskoetxea naiz eta senarrak Pruden Bilbao du izena. Nik 82 urte ditut eta senarrak 86 urte ditu. Biok lemoarrak gara eta gure semeak datoren hilean 22 urte egingo ditu espetxean. Iparraldean atxilotu zuten eta Frantziako espetxeetan zortzi urte egin ondoren espainiaratu zuten. Geroztik Espainiako espetxe ezberdinetan 14 urte egin ditu, beti Euskal Herritik urruti.

Frantzian espetxean egon zenean, zein tokitan egon zen?

Egia esan, bazter guztietan egon zen. Adibidez, Saint-Mauren, Lyonen eta abarretan, baina beti urruti.

Eta zuek nola moldatzen zineten bisita egitera joateko?

Arratiko jendeak lagundu zigun eta eramaten gintuen, baina bidaia luze horiek egitea ez zen erraza guretzat. Gogorra zen, eta, gainera, guk ez genekien frantsesez eta askotan ez ginen ongi

moldatzen. Garai hartan gazteagoak ginen, baina hala ere ez zen erraza guretzat.

Eta Espainian zuen semea non egon da preso?

Hasieran Valdemoron egon zen, baina gero Puerto Iera eman zuten etan han urte batzuk egin zituen. Gero Huelvara eraman zuten eta bi urte edo egin zituen. Billabonan eta Topasen ere egona da eta gaur egun Zueran dute preso.

Eta espetxe horietara joateko nola moldatzen zineten?

Hasieran Valdemorora joateko autobusa zegoen, baina gero desagertu zen eta autoz joan behar izaten zen. Eta Andaluziako espetxeetan egon zenean, astero senideak haraino eramaten dituen autobusean joaten ginen, baina asteburu osoa behar zen eta bidaiak luzeak eta gogorrak izaten ziren, batez ere nire adineko senideentzat. Adibidez, nik gerriko min handia izaten nuen eta bidaia ezin nuen etzanda

egin. Eserita egin behar izaten nuen. Eta bidaia luzea egiteaz gain, gero beste kezka batzuk azaltzen ziren, ea espetxera iritsi eta arazorik gabe sartzen utziko ote ziguten, ea oztopoak jartzeko aitzakia edo arau berriren bat asmatuko ote zuten, eta honelakoak. Baina, zorionez, espetxeraino joan eta gero ez gara inoiz sartu gabe kanpoan gelditu. Eta etxera itzuli ondoren, bidaiak eragindako nekea kentzeko eta atsedena hartzeko bizpahiru egun behar izaten nuen. Ez, ez zen kontu erraza izaten.

Eta semea Puerton egon zenean, askotan joaten zineten ikustera?

Semea ikustera ahalik eta gehien joaten saiatzen ginen. Aurrez aurrekoa zegoen bakoitzean gu joaten ginen, semea baita. Bidaiak luzeak eta gogorak ziren, baina guk semea ikusi nahi genuen. Ez zegoen beste aukerarik eta edozer egiteko prest ginen.

Eta gaur egun bidaiak egiteko zuek osasunez zer moduz zaudete?

Senarrari ebakuntza egin behar izan zioten, bihotzeko arazoa zuelako, eta oraintxe bertan, urteen ondorioz, burua batzuetan ez dabilkio oso ongi. Eta senarraren osasun arazoak direla eta, arazoak izaten ditu bidaiak egiteko, baina hala ere beti joan nahi izaten du. Gaur egun, semea lehen bezain urruti ez badago ere, guretzat bidaia luzea eta gogorra izaten da. Lemoatik Zueraraino lau bat orduko bidaia

egin behar da eta beti izaten dira arazoak, gerriko mina dela, atsedena hartzeko gelditu behar dela, komunera joan behar dela... Guretzat ez da erraza izaten, egia esan.

Bestalde, Zuerako espetxean senideak sartzen diren tokitik aurrez aurrekoak egiten diren tokiraino joateko tarte luzea ibili behar da, eta adinaren ondorioz, senarra eta biok jadanik ez gara gauza besteak bezala ibiltzeko, motelago ibiltzen garelako. Espetxean gurpil-aulkia izan behar dute ezinduentzat, baina bat besterik ez dute eta kanpotik ezin da guk ekarritako gurpil-aulkirik sartu. Espetxekeok eskainitakoa hartu behar da, baina bat besterik ez dago. Eta senarra eta biok joaten garenean, gutariko batek tarte luze hori oinez egin behar du, eta ez da erraza. Eta batzuetan ere gurpil-aulkirik gabe gelditu gara preso batek behar zuelako. Gainerako senideak gu baino bizkorrago ibiltzen dira eta bisita tokira lehenago iristen dira. Gu, aldiz, zertxobait beran-

duago iristen gara, baina gu iristerako bisitak jadanik hasiak daude eta berandu iritsitako denbora tarte hori gure bisitaren iraupenari kendu egiten diote.

Eta bidaia luzeak egiten zenituzte-nean, semearentzat gogorra al zen gurasoak egoera horretan ikustea?

Berak ez zuen ezer esaten, baina kezka nabaritzen zitzaion. Azken finean, espetxe batean edo bestean egon, urrutiago edo hurbilago egon, semea eta bere egoeran dauden guztiak ere preso daude, eta zigorra senideentzat izaten da, senideek bidaia luze eta gogorrak egin behar baitituzte etxekoa preso duten tokiraino joateko. Presoak gure bidez zigortzen dituzte eta presoek ederki dakite hori. Eta preso dagoenarentzat ez da samurra izaten, ez horixe. Ene ustez, egoera gogorragoa da presoen gurasoak adinekoak direnean, semea edo alaba ikustera joateko bidaia luzeak egin behar direlako, eta bidaiak egiteko baldintzak ez dira beti egokienak izaten, nekea dela, urduritasuna dela, kezka dela, errepidean beti egoten den arriskua dela, eta abar.

Eta semea Andaluzia aldean preso egon zenean, zuek egoera hori nola bizi zenuten? Zer sentitzen zenu-ten?

Tristura ikaragarria sentitzen genuen, baina inori ez genion inoiz hori erakusten. Ixilik egoten ginen eta aurrera egiten genuen. Gure kezkak eta gure mina barruak gordetzen genituen. Egoera horrelakoa zen eta aurrera egin be-

harra zegoen.

Gaur egun, semea zenbatero ikusten duzue?

Gutxi gora behera, hiru hilabete behin edo. Azkenekoa aldiz semea martxoan ikusi genuen. Semea orain gertuago dago eta joatea erraza dela ematen du, baina guk lau ordu behar ditugu eta ez zaigu erraza, gure adina dela eta gure osasun arazoak direla. Adibidez, nik adinaren ondorioz ezin dut 40 minutuko bisitarik egin mintzatokian. Toki txikiak, estuak eta itxiak dira. Ni ezin naiz eserita eroso egon, eta horrexegatik nik bakarrik aurrez aurrekoa egiten dut, kristalik eta oztoporik gabe semearekin aurrez aurre ego- teko. Semea Frantzian preso egon zenean mintzatokira bisita egitera joaten nintzen, baina gaur egun ezin dut hori egin, adina eta osasun arazoak direla eta. Bidaiak gogorrak dira guretzat eta 40 minutuko bisita egiteko bidaiarik ezin dugu egin. Gazteagoak ginenean holakoak egiten genituen, baina orain zahatuta gaude eta ezin dugu halakorik egin.

Eta semearekin harremanetan ego- teko bestelako moduren bat ba al duzue?

Semeak astero telefonoz deitzen digu, baina deiak gutxi irauten du, bost mi- nutuko deia baita, eta askotan ezin duzu esan nahi duzun guztia adierazi. Senarrak ez du ongi entzuten eta se- mearekin telefonoz hitz egiten due- nean semeak esandakoa errepikatu egin behar dio aitari. Bost minutuak

azkar igarotzen dira eta ezin da ezer askorik esan. Beraz, aitak gutxitan hitz egiten du telefonoz semearekin. Nik hobeki entzuten dut eta semearekin telefonoz aritzen naiz.

Lehenago zure semea Frantzian preso egon zela esan duzu. Frantzian preso egin-dako urteak Espainian zigorra betetzeko kontuan hartuko al dizkiote?

Ez dakit. Horretaz gaur egun eztabaibatzen ari dela uste dut eta zerbait erabaki beharko dute. Beraz, zain egon beharra dago. Frantzian zortzi urte egin zituen, baina Espainian urte horiek ez badituzte kontuan hartzen semeak 38 urteko zigorra bete beharko luke, Frantzian egindako zortzi urte horiei Espainian ezarritako zigorra (30 urte) gehitu beharko litzaiekeelako. Ez dakit zer gertatuko den.

Eta semeak zer esaten dizue ikustera joaten zaretenean?

Semeak itxaropentsu egon behar dugula esaten digu. Beti itxaropen onak aipatzen dizkigu. Guk semea indartsu ikusten dugu eta ikusten gaituen bakoitzean asko pozten da. Guk herriko kontuak aipatzen dizkiogu. Senarrak ezin dio ezer askorik aipatu burua ez duelako behar bezala. Lemoa eta Arratiko jende asko bisitan joaten zaio eta horren bidez sorterriarekiko lotura bizirik du. Herritik kanpo urte asko egon arren, semeak herria eta Arratiarekiko lotura ez du galdu, esan bezala, jende

asko bisitan joaten zaiolako.

Eta beste kontu bat aipatuz, hauxe galdetu nahi nizuke. Zuek semea etxean inoiz ikusiko duzuela uste al duzu?

Hauxe da gure kezka nagusia. Egunero zera galdetzen diogu gure buruari, "Semea etxean inoiz ikusiko ote dugu?". Senarrak bereziki horixe du kezka nagusia. Semea etxean noizbait ikusi nahi dugu eta, ene ustez, bizirik irauteko egunero itxaropen horri eutsi egiten diogu.

Eta semeak ziurrenik gauza bera pentsatuko du, ezta?

Berak ez du inoiz kezka hori erakusten, baina barruan gordetzen duela uste dut. Ene ustez, semeak ere hauxe pentsatzen du, "Ni espetxetik ateratzen naizenean gurasoak etxean egongo al dira?" edo "Eta ni espetxean nagoela gurasoei zerbait gertatuko balitzaie". Guk semea espetxetik kanpo ikusiko ote dugun pentsatzen dugun bezalaxe, semeak ere kezka hori izango duela

uste dut. Gure egoeran dauden adineko guraso guztiek kezka bera dutela uste dut, "Semea aske ikusiko ote dugu inoiz?"

Eta egoera hau kontuan izanik, egunerokoa nola bizi duzue?

Denetariko uneak izaten dira. Batzuetan ongi zaude eta beste batzuetan gaizki. Zenbaitetan itxaropentsu egoten gara eta beste batzuetan tristeago, baina aurrera egin beharra dugu. Ezin da besterik egin. Beraz, aurrera egin behar.

Zuek pairatzen duzuen egoera hau konpontzeko zure ustez zer egin beharko litzateke?

Politikariek egiten dutena baino gehiago egin beharko luketeela uste dut. Denok egoera honen konpontzea nahi dugu. Barruan daudenek nahi dute eta guk ere nahi dugu.

Juan Maria Atutxa hemen bizi da, Lemoan. Zuen semearen egoeraz inoiz arduratu al da? Berari zuen semearen egoera axola zaiola uste al duzu?

Ez dakit. Ez zaigu inoiz galdetzera etorri. Semea Frantziatik espainiaratu zutenean Lemoako alkateak Atutxaren partez telefonoz deitu zigun, semea nora eraman zuten galdetzeko. Eta semea Frantzian preso zegoela, Lemo-

ako alkateak bisita egitera joango zitzaiola esan zuen, baina ez zen inoiz joan eta ez dira inoiz semearen egoeraz arduratu. Atutxa ez da inoiz gugana semearen egoeraz galdetzera etorri. Ondoan bizi da, gugandik gertu, baina ez zaigu inoiz etorri. Ez du inoiz gurekin hitz egin.

Beraz, zuek eta Euskal Herriko hainbat gurasok bizi duzuen egoera ikusirik, honek sakabanaketa eta urruntzearen krudelkeria erakusten du, ezta?

Hau oso txarto iruditzen zait niri, hau euskal presoen senideak eta lagunak zigortzeko egiten dutelako. Sakabanaketa mendekua da, besterik ez. Euskal presoek beraien etxetik hurbilen dagoen tokian egon behar dute, senideentzat askoz errazagoa izango litzatekeelako. Adibidez, nire semea Andaluzia aldean berriz egongo balitz, niretzat ezinezkoa litzateke haraino joatea. Gaur egun hurbilago dago eta hala ere bidaiak gogorrak suertatzen zaizkit.

Eta bukatzeko, ezer esan nahi duzu?

Bai, gure semea eta gainerako guztiak etxera lehenbailehen ekar ditzatela. Nik horixe nahi dut. Hainbeste urte eta gero nahikoa da. Egoera hau behin betiko konpondu behar da.

Pilotakadaz Pilotakada txapelketa dispertsioaren aurka : Abadiñoko adibidea

Abadiñoko frontoian giro itzela sortu zen finaletan, kirola eta dispertsioaren salaketa uztartzeko asmoarekin. Palako partiduan emozioa egon zen azken tantorarte (22-21), baina eskuzkoan ez zer sorpresarik egon (22-10). Hemen txapelketa guztiaren kronika.

Aste luzeetako lana heldu da bere amaierara. Euskal presoek pairatzen duten sakabanaketa krudel horren salaketa frontoietara zabaltzeko

egitasmoa martxan jarri zen momentutik, argi izan genuen Abadiñon ere ezin zela horrelako txapelketa bat falta. Herri honetan pilotariak ez dira gutxi, borrokalariak ere ez, eta pilotakadaz pilotakadaz dispertsioarekin betirako bukatzeko eskuetan takoak jarri eta lanean hasi ginen ilusioz gainezka. Baziren urteak ez zela herritar guztientzat pilota bigunarekin eta palaz txapelketa bat antolatzen, eta egia esan, ez zaigu motibo hobeagorik okurritzen berriz ere pilotari gogor eman eta frontoiak jendez betetzeko, guztiak etxera ekartzea baino.

Martxoan hasi ginen lanean, lehenengo Durangaldeko beste herri batzuekin arau orokor batzuk adostu eta ondoren horiek bakoitzan bere herrian aplikatzeko. Denbora galdu gabe, herritarrei aukera eman genien bai eskuz eta bai palaz apuntatzeko eta hauek ez duten aukera baztertu. Guztira 14 bikotek eman zuten “Pilotakadaz pilotakada” txapelketan izena, nahiz eta horietariko batek ezin izan zuen azkenean parte hartu, lesio bat zela medio. Beraz, bagenituen pilotariak, antolatzaileak ere prest eta gogoa ez zenez sekula faltatzen, txapelketari hasiera eman genion apirilaren lehenengo asteetan. Lehenik eta behin ligatxoak egitea pentsatu genuen, horrela pilotari guztiek izango zuten hainbat partidu jokatzen aukera, eta bide batez, Abadiñoko frontoian elkartasuna adierazteko aukera gehiago izango genuen. Mota hauetako txapelketetan gertatzen den bezala, partidu batzuek ez zuten emozio handirik izan, baina beste batzuk pilotarien bihotzak ederki bizkortu zituzten, sailkatzeko aukerak jokoan zituzten kasuetan batez ere. Beraz, apirilean ligatxoetako partiduak egitea izan zen gure helburua

eta bai finalaurreko eta finalak maiatzerako uztea, modu horretan herriko San Trokaz jaien barruan antolatzeko.

Finalaurrekoetan ez zen egon sorpresa handirik. Faboritoek bere lana ondo burutu eta finalerako sailkapena lortu zuten, hori bai, izerdia ondo aterata kasu batzuetan. Alde batetik, eskuzko pilotaz jokatu ziren finalaurrekoetan Atxa/Urrutia eta Azkarraga/Lasuen bikoteek lortu zuten maiatzaren 24ko zita handirako txartela, hurrenez hurren, Otxo/Meli eta Urkiol/Jon Denda bikoteen aurka nagusitasuna era-

kutsi ostean. Bestalde, palako partiduetan Azkarraga/Inhar eta Hibai/Tino izan ziren nagusi, kasu honetan Itsaso/Ainhoa eta Igor/Larraitx bikoteen aurka garai-pen sendoak lortuta. Nabarmentzekoa da partidu guztietan, eta ez finalaurrekoetan bakarrik, kamiseta zuria jantzi eta izerdia botatzeko erakutsi duten gogoia, eta hori bai dela benetan eskertzekoa.

Beraz, finalerako partiduak iragarrita zeuden eta heldu zen eguna. Herriko jaiak, larunbata eta frontoia gainezka. Etxeraten kamisetak jarri eta gogor ekin zioten lau pilotariek eskuetan pala hartu eta pilotari gogor astintzeari. Nahiz eta Azkarraga eta Inharrek ondo ekin zioten, Matienako bikoteak ondo eutsi zion partiduri eta markagailuan hurbiltzea lortu zuten. Esan beharra dago ere Azkarragak kolpe bat hartu zuela eta horrek asko mugatu zuela bere lana, baina honek ezin dio kendu meriturik aurkarien lanari. Esan daiteke txapelketako partidu gogorrena eta emozio handiena izan zuena palako finala izan zela, eta hori asko eskertu zuten bertaratu ziren ikusleek. Azkenean, faborito argiak zirenak tanto bakar batetik (22-21) ezin izan zuten txapela euren etxeetara eraman eta bigarren postuarekin konformatu behar izan ziren.

Eskuzko finaletan, ordea, irabazteko hautagai nagusiak zirenak ez zuten hutsik egin, baina esan beharra dago, aurreko partiduan lesionatu zen Azkarragak ezin izan zuela final honetan parte hartu (bi finalerara heldu zen) eta bere ordeaz Otxok ekin ziola. Hasieratik argi geratu zen Atxa eta Urrutia indartsuagoak zirela eta hori azken markagailuan isladatuta geratu zen (22-10). Azken hau emozio gutxiko partidua izan zen, baina amaiera polita izan zuen txapelketak. Kartzelatik atera berri den

Eneko Zarrabeitiaren gurasoak izan ziren azken sariak ematen, eta haien aurpegietan sumatzen zen poztasuna ez zegoen ezergatik aldatzerik. Azken momentu horregatik bakarrik balitz ere merezi izango zukeen txapelketa antolatzeak, baina egia esan, momentu asko izan dira politak, nahiz eta ez den dena bide erraza izan. Orain Durangaldeko eta Bizkaiako sailkatze-faseak jokatu beharko dituzte Abadiñon garaile izan direnak.

Laburpen bezala, Abadiñok euskal preso eta iheslari guztiak etxean izateko dituen gogoak frontoian sumatu ziren, pilotakada bakoitzean sakabanaketa krudel horren kilometro bat laburtu genuen, zaletuen berotasunak barrote guztiak zeharkatu zituen eta argi geratu zen maite ditugunekiko maitasuna ezingo dutela inoiz gelditu, herri honen indarra ezingo dutela sekula ahuldu. Txapelketa bukatu bada ere, ez gara helmugara heldu; bidean aurrera egin eta denon artean egoera honi bukaera eman behar diogu, eta emango diogu. Zorionak garaileei, eskerrik asko txapelketan parte hartu edota lagundu duzuenoi eta nola ez, EUSKAL PRESO ETA IHESLARIAK ETXERA!

Finala Ekainaren 29an Euskal Herri osoan

Araban : Gasteizko Ogeta frontoian

Bizkaian : Elorrioko frontoian

Gipuzkoan : Tolosako Beotibar frontoian

Nafarroan : Uharteko Euskal Jai Berri frontoian

Iparraldean : Lekorneko plazan EHZ festibalaren markoan

Ekainaren 14an gu ere bagoaz!

Argazkia Jean-Daniel Chopin (Sud-Ouest)

Ligue des Droits de L'Homme; Bake Bidea; Cimade; Herri-
rria; Etxerat; Comité pour la Défense des Droits de
l'Homme en Pays Basque; Anai Artea; Observatoire In-
ternational des Prisons; Herriarekin; LAB; Union Syndi-
cale Solidaire; CGT territoriaux Biarritz; ELB; CFDT santé
sociaux Pays Basque; Aitzina; EHZ; EELV; EHBAI; Abert-
zaleen Batasuna; Sortu; NPA Pays Basque; Autonomia
Eraiki; Eusko Alkartasuna

Sindikatuena deia

Maiatzaren 31 Hendaiko Futbiton

KASU : Senide eta lagunok hitz
ordu berezia daukagu manifa
baino lehen, arratsaldeko 3tan
Baionako Lauga gela ondoan da-
goen «Tour de Sault» lurrazpiko
aparkalekuaren sartzearen on-
doan.

Otsailaren 25ean, Euskal
Herriko gatazkaren ondo-
rioren inguruan mobilizapen
dinamika eta gogoeta baten
markoan, 23 eragile euskal
preso eta iheslari politikoen
bide orrien inguruan bildu
ziren Baionan. Manifestu
amankomuna idatzi zuten
(*irakurri manifestua niereba-*

noa.org webgunean) eta mobiliza-
zio handi batera deitu. Geroztik,
beste eragile eta pertsona andana
batek bat egin du dei horrekin,
besteen artean kolore guztietako
hautetsiek eta sindikatu guztietako
ordezkariek.

Euskal Preso Politikoaren Kolektiboa 475

EUSKAL HERRIA : 6

BASAURI

1.Gogorza Otaegi, Aitzol

IRUÑEA

2.Sota Virto, Fernando

MARTUTENE

3.Agirre Goñi, Ekaitz

4.Codo Callejo, Jagoba

5.Maizkurrena Urkizu, Juan Mari

ZABALLA

6.Martin Hernando, Txus

ESPAINIAR ESTATUA : 365

A LAMA (Pontevedra) - 730 km

- 1.Alonso Abad, Fernando
- 2.Arizkuren Ruiz, Jose
- 3.Bravo Maestrojuan, Josu
- 4.Herrera Vieites, Aitor
- 5.Ijurko Iroz, Hodei
- 6.Makazaga Azurmendi, Xabier
- 7.Marin Mercero, Iñaki
- 8.Martinez Ahedo, Gorka
- 9.Nieto Torio, Ruben
- 10.Olarra Agiriano, Joxe Mari
- 11.S Sebastian Gaztelumendi, Mikel
- 12.Berriozabal Bernas, Inma
- 13.Martinez Garcia, Idoia

ALCALA MECO - 450 km

- 14.Campo Barandiaran, Jose Luis
- 15.Goeaskoetxea Arronategi, Eneko
- 16.Uranga Artola, Kernen

ALGECIRAS - 1.100 km

- 17.Aginaga Ginea, Ibai
- 18.Albisu Hernandez, Iñigo
- 19.Arrieta Llopis, Mikel
- 20.Benaito Villagarcia, Mi Angel
- 21.Beroiz Zubizarreta, Andoni
- 22.Cristobal Martinez, Carlos
- 23.Fano Aldasoro, Unai
- 24.Garcia Sertutxa, Gorka
- 25.Gaztelu Otxandorena, J. Miguel
- 26.Loran Lafourcade, Gorka
- 27.Preciado Izarra, Jon Kepa (1)
- 28.Sola Campillo, Aurken
- 29.Urizar de Paz, German
- 30.Egues Gurrutxaga, Ana Belen
- 31.Etxeberria Simarro, Leire

ALMERIA - 1.000 km

- 32.Arregi Imaz, Xabier
- 33.Arronategi Azurmendi, Kepa
- 34.Arruarte Santacruz, Garikoitz
- 35.Del Olmo Vega, Fernando
- 36.Ginea Sagasti, Josu
- 37.Krutzaga Elezkano, Iñaki
- 38.Viedma Morillas, Alberto
- 39.Yañez Ortiz de Barron, Iratxe

ARANJUEZ (MADRID-VI) - 500 km

- 40.Almandoz Erbiti, Mikel
- 41.Aranguren Urroz, Asier
- 42.Moreno Ramajo, Txabi
- 43.Garaizar San Martin, Nerea + umea
- 44.Majarenas Ibarreta, Sara + umea
- 45.Prieto Furundarena, Anabel + umea
- 46.Sanz Martin, Olga + umea

BADAJOZ - 750 km

- 47.Del Hoyo Hernandez, Kepa
- 48.Fraile Iturralde, Gorka
- 49.Gabiola Goiogana, Andoni
- 50.Garcia Justo, Asier
- 51.Gonzalez Sola, Igor
- 52.Igerategi Lizarribar, Iñaki
- 53.Orbegozo Etxarri, Mikel
- 54.Ugalde Zubiri, Andoni

BRIEVA (Avila) - 470 km

- 55.Agirre Garcia, Oihana

BURGOS - 210 km

- 56.Arriaga Ibarra, Jesus Felipe
- 57.Ezkerra Laspeñas, Ekaitz
- 58.Mendizabal Alberdi, Juan Maria
- 59.Salutregi Mentxaka, Jabier
- 60.Urrutia Gonzalez, Oier
- 61.Zurutuza Sarasola, Jose Antonio

CACERES II - 650 km

- 62.Betolaza Vilagrassa, Gorka
- 63.Lima Sagarna, Iker
- 64.Olabarrieta Olabarrieta, J Mª
- 65.Olaizola Baseta, Aitor
- 66.Otegi Eraso, Andoni
- 67.San Argimiro Isasa, Mikel

CASTELLO I - 590 km

- 68.Altabe Etxarte, Jesus Mª
- 69.Beristain Urizarbarrena, Iker
- 70.Cabello Perez, Andoni
- 71.Cano Hernandez, Pedro Maria
- 72.Gallastegi Sodupe, Orkatz
- 73.Larrea Azpiri, Zunbeltz
- 74.Lezkano Bernal, Sergio
- 75.Otxoa de Eribe Landa, J. Angel
- 76.Zelarain Ortiz, Oskar
- 77.Igarritz Izeta, Marta

CASTELLO II -ALBOCASSER - 590 km

- 78.Aginako Etxenagusia, Asier
- 79.Aldasoro Magunazelaia, Ramon
- 80.Alonso Alvarez, Raul
- 81.Arri Pascual, Alvaro
- 82.Etxaniz Garcia, Julen
- 83.Iragi Gurrutxaga, Harriet
- 84.Karasatorre Aldaz, Juan Ramon (7)
- 85.Markes Zelaia, Patxi
- 86.Perez Zorriketa, Ugaitz

CORDOBA (Alcolea) - 810 km

- 87.Alonso Rubio, Iñaki
- 88.Calabozo Casado, Oskar
- 89.Cañas Carton, Iñaki (2)
- 90.Gallaga Ruiz, Javier
- 91.Muñoa Arizmendiarieta, Ibon
- 92.Perez Aldunate, Xabier
- 93.Polo Escobes, Sergio
- 94.Portu Juanena, Igor
- 95.Solana Matarran, Jon Igor
- 96.Usandizaga Galarraga, Xabin
- 97.Vidal Alvaro, Gorka
- 98.Etxebarria Caballero, Beatriz
- 99.Perez Aristizabal, Eider

CURTIS (A Coruña) - 650 km

- 100.Blanco Santisteban, Zigor
- 101.Borde Gaztelumendi, Joseba
- 102.Bravo Saez de Urabain, Zigor
- 103.Eskudero Balerdi, Gregorio
- 104.Gomez Ezkerro, Jesus Maria
- 105.Mariñelarena Garziandia, Luis
- 106.Murga Zenarruzabeitia, Andoni
- 107.Plazaola Anduaga, Alberto
- 108.Prieto Jurado, Sebastian
- 109.Salaberria Etxebeste, Emilio

DAROCA - 360 km

110. Geresta Azurmendi, Ander
 111. Gomez Gonzalez, Alberto
 112. Goñi Lara, Luis
 113. Olaizola Urien, Aitor

DUEÑAS (La Moraleja) - 300 km

114. Karrera Arenzana, Asier
 115. Lorente Aspiaz, Oier
 116. Maruri Basagoitia, Lander
 117. Octavio Martikorena, Diego
 118. Zalakain Garaikoetxea, Jesus Mari

EL DUESO - SANTOÑA 225 km

119. Arrieta Prz de Mendiola, Ismael
 120. Diez Usabiaga, Rafael
 121. Vicente Ugalde, Imanol

ESTREMER (MADRID VII) - 520 km

122. Gonzalez Gonzalez, Jon
 123. Imaz Munduate, Iñaki
 124. Otaño Labaka, Juan Ignacio
 125. Alkorta Arrizabalaga, Urtza
 126. Jacinto Garcia, Sonia

FONCALENT (Alacant I) - 760 km

127. Badillo Borde, Irkus
 128. Lujanbio Galparsoro, Xabier
 129. Mujika Zubiarraín, Garikoitz
 130. Txokarro Zoko, Jorge
 131. Uranga Salbide, Patxi
 132. Coello Onaíndia, Aitziber
 133. Gallastegi Sodupe, Lexuri
 134. Lasagabaster Anza, Olatz

GRANADA (Albolote) - 870 km

135. Agote Cillero, Arkaitz
 136. Aizpuru Giraldo, Eneko
 137. Apaolaza Sancho, Iban
 138. Barrios Martín, Jose Luis
 139. Beaumont Etxebarria, Iñaki
 140. Bilbao Solaetxe, Unai
 141. Coto Etxeandía, Egoitz
 142. Legaz Irueta, Armando
 143. Lopez de Okariz, Unai
 144. Miner Villanueva, Imanol
 145. Olarra Guridi, Juan Antonio
 146. Rodríguez Lopez, Asier
 147. Ugarte Lpez de Arkate, Diego
 148. Delgado Iriondo, Agurtzane
 149. Mujika Goñi, Ainhoa

HERRERA DE LA MANCHA - 620 km

150. Aranburu Muguruza, Xabier
 151. Armendariz Izaguirre, Iñaki
 152. Askasibar Garitano, Mikel
 153. Balerdi ibarguren, Xabier
 154. Erostege Bidaguren, Joseba
 155. Gorostiaga Gonzalez, Pablo
 156. Hidalgo Lertxundi, Aimar
 157. Lopez Gomez, Jon
 158. Marcos Alvarez, Faustino
 159. Ruiz Jaso, Zigor
 160. San Epifanio San Pedro, Felipe
 161. San Pedro Blanco, Jon Mirena

HUELVA II - 1.000 km

162. Arginzoniz Zubiaurre, Aritz
 163. Balerdi Iturralde, Juan Carlos
 164. Besance Zugasti, Juan Carlos
 165. Franco Martinez, Bittor
 166. Garcia Gaztelu, Xabier
 167. Garcia Jodra, Fernando
 168. Lasa Mendiara, Sebastian
 169. Lopez Anta, Angel
 170. Maurtua Eguren, Aitzol
 171. Olabarrieta Colorado, Iker
 172. Ruiz Romero, Patxi
 173. Zelarain Errazti, Julen
 174. Bengoa Ziarsolo, Nerea
 175. Gallastegi Sodupe, Irantzu
 176. Txurruka Madinabeitia, Lurdes

JAEN II - 780 km

177. Fresneda Gerrikabeitia, Aitor
 178. Garcia Aliaga, Aitor
 179. Goienetxe Alonso, Iñaki
 180. Sanpedro Larrañaga, Premin
 181. Sarasola Yarzabal, Mattin
 182. Zapirain Romano, Iñigo
 183. Bakedano Maidagan, Oihane
 184. Ernaga Esnoz, Joxepa

LOGROÑO - 190 km

185. Aragon Iroz, Santiago
 186. De Ibero Arteaga, Ekaitz
 187. Etxaburu Markuerkiaga, Eneko
 188. Otegi Mondragon, Arnaldo
 189. Rodriguez Torres, Arkaitz
 190. Alonso Curieses, Anuntzi
 191. Saez de la Cuesta, Alicia

MANSILLA (Leon) - 360 km

192. Araguas Jusue, Iker
 193. Franco Gonzalez, Aitor
 194. Gonzalez Endemaño, Jorge
 195. Korta Carrion, Mikel
 196. Landaberea Torremotxa, Arkaitz
 197. Murga Luzuriaga, Francisco
 198. Murga Luzuriaga, Isidro
 199. Comes Arranbillet, Olga

MONTERROSO (Lugo) - 640 km

200. Aienza Laborda, Ibai
 201. Aienza Laborda, Mikel
 202. Ibarra Izurieta, Bigarren
 203. Lejarzegi Olabarrieta, Endika
 204. Zubizarreta Balboa, Kepa

MURCIA I - 830 km

205. Martinez Arkarazo, Gorka
 206. Martinez del Campo, Oier
 207. Novoa Arroniz, Jose Mari
 208. Ramada Estevez, Fco Jose
 209. Segurrola Beobide, Joseba
 210. Tome Queiruga, Ventura

MURCIA II - 830 km

211. Andueza Antxia, Oier
 212. Arietaleaniz Telleria, Iñaki
 213. Arkauz Arana, Josu
 214. Atristain Gorosabel, Javier
 215. Cadenas Lorente, Oskar
 216. Izpura Garcia, Mikel
 217. Labeaga Garcia, Urko
 218. Sagarzazu Gomez, Kandido
 219. Troitiño Ciria, Jon
 220. Mardaras Orueta, Oihana

NAVALCARNERO - (MADRID IV) - 480 km

221. Alberdi Casanova, Egoi
 222. Iparragirre Burgoa, Ibon
 223. Lopez de la Calle Uribarri, Egoitz

OCAÑA I - 520 km

224. Esnaola Dorronsoro, Aitor
 225. Garcia Arrieta, Garikoitz
 226. Gomez Larrañaga, Aratz
 227. Herrador Pouso, Juan Carlos
 228. Otegi Unanue, Mikel

OCAÑA II - 520 km

229. Galarraga Godoi, Eneko
 230. Garcia Mijangos, Jose
 231. Gisasola Olaeta, Arnaltz
 232. Lopez Gonzalez, Jesus Maria
 233. Santesteban Goikoetxea, Iñaki
 234. Trenor Dicenta, Karlos

PUERTO I - 1.050 km

235. Almaraz Larrañaga, Agustin
 236. Atxurra Egurrola, Julen
 237. Castro Sarriegi, Alfonso
 238. Elejalde Tapia, Fernando
 239. Guridi Lasa, Iñigo
 240. Gurtubai Sanchez, Sebastian
 241. Gutierrez Carrillo, Iñigo (7)
 242. Lauzirika Oribe, Karmelo
 243. Lerin Sanchez, Jose Angel
 244. Orbe Sevillano, Zigor
 245. Ordoñez Fernandez, Josu
 246. Saez Arrieta, Arkaitz
 247. Urretabizkaia Saukillo, Jon
 248. Zabalo Beitia, Xabier
 249. Zubiaurre Agirre, Jon

PUERTO III - 1.050 km

250. Agirrebarrena Beldarrain, Aitor
 251. Alegria Loinaz, Xabier
 252. Barreras Diaz, Oskar
 253. Beobide Arza, Ibai
 254. Bilbao Goikoetxea, Iñaki
 255. Castro Zabaleta, Manex
 256. Cotano Sinde, Aitor
 257. Dorronsoro Malaxetxebarria, J.M
 258. Enbeita Ortuondo, Joseba
 259. Etxeberria Garaikoetxea, J Mari
 260. Gramont, David
 261. Matanzas Gorostizaga, Jose M^a
 262. Parot Navarro, Unai
 263. Pastor Alonso, Daniel
 264. Rey Urmeneta, Xabier
 265. Zulueta Amutxastegi, Arantza

SEGOVIA - 410 km

266. Enparantza Agirre, Jon

SEVILLA II - 910 km

267. Agirre Bernadal, Iker
 268. Agirre Odriozola, Jabi
 269. Agirresarobe Pagola, Gurutz
 270. Arakama Mendia, Iñaki
 271. Arriaga Arruabarrena, Rufino
 272. Arzalluz Goñi, Asier
 273. Etxabarri Garro, Juan M^a
 274. Etxeberria Goikoetxea, Garikoitz
 275. Goikoetxea Garralda, Jesus
 276. Lebrero Panizo, Roberto
 277. Vallejo Franco, Iñigo

SORIA - 270 km

278. Arretxe Salbide, Mikel
 279. Etxeberria Arbelaiz, Jose Antonio
 280. Rodriguez Mallabiarrena, Josu
 281. Sagardoi Lana, Xabier

SOTO DEL REAL (MADRID V) - 410 km

282. Aginagalde Ugartemendia, Beñat
 283. Ayestaran Legorburu, J Lorenzo
 284. Larretxea Mendiola, Joanes
 285. Lerin Sanchez, Iñaki
 286. Narvaez Goñi, Juan Jesus
 287. Alberdi Uranga, Itziar
 288. Garcia Montero, Ainoa
 289. Orkolaga Etxaniz, Aintzane
 290. Sagarminaga Abad, Aitziber

TERUEL - 450 km

291. Ormazabal Lizeaga, Asier
 292. Peña Balantzategi, Ibai

TOPAS (Salamanca) - 440 km

293. Askasibar Barrutia, Vicente
 294. Astorkizaga Arriaga, Gaizka (2)
 295. Crespo Ortega, Jon
 296. Etxeandia Meabe, Jose Miguel
 297. Etxeberria Martin, Iñaki
 298. Hernandez Sistiaga, Unai
 299. Inziarte Gallardo, Juan Manuel
 300. Lupiañez Mintegi, Gorka
 301. Samaniego Curiel, Ekaitz
 302. Ugarte Villar, Xabier
 303. Arriaga Martinez, Josune
 304. Eskisabel Barandiaran, Anitz
 305. Linazasoro Lopez, Maitane

**VALENCIA II (Picassent) - 540 km
KONDENATUAK**

306. Azkona Dominguez, Ibai
 307. Esnal, Juan
 308. Mujika Dorronsoro, Juan Mari
 309. Saenz Olarra, Balbino
 310. Velasco Armendariz, Alex
 311. Zubiaga Bravo, Manex

**VALENCIA III (Picassent) - 540 km
PREBENTIBOAK**

312. Azurmendi Peñagarikano, Mikel
 313. Badiola Lasarte, Asier
 314. Camacho Elizondo, Jose
 315. Galarza Quirce, Luis Angel
 316. Mardones Esteban, Asier
 317. Merino Bilbao, Guillermo
 318. Salegi Garcia, Oroitz
 319. Subijana Izquierdo, Juan Carlos
 320. Balda Arruti, Josune
 321. Barbarin lurrebaso, Ainhoa
 322. Pedrosa Barrenetxea, Maite
 323. Armendariz G. Langarika, Lierni +
 umea
 324. Jauregi Amundarain, Oskarbi +
 umea
 325. Mendizabal Mujika, Idoia
 326. Oña Ispizua, Josune + umea
 327. Otaegi Tena, Nahikari + umea

VALLADOLID (Villanubla) - 340 km

328. Amaro Lopez, Gotzon
 329. Antza Illarreta, Arkaitz
 330. Fernandez Arratibel, Adur
 331. Galarraga Arrona, Jose Antonio
 332. Sebastian Iriarte, Alfontso
 333. Zubiaga Lazkano, Xeber
 334. Zabaleta Telleria, Miren

VILLABONA (Asturias) - 440 km

335. Bustindui Urresola, Alexander
 336. Etxaniz Alkorta, Sebas
 337. Intxauspe Bergara, Manuel
 338. Lopez de Abetxuko Liki., Jose R.
 339. Oizartabal Ubierna, Anartz
 340. Sadaba Merino, Javier
 341. Gorrotxategi Vazquez, Axun

VILLENA (Alacant II) - 720 km

342. Aranburu Sudupe, Gotzon
 343. Arregi Erostarbe, Joseba
 344. Arrozpide Sarasola, Santiago
 345. Berasategi Eskudero, Ismael
 346. Goikoetxea Basabe, Arkaitz
 347. Goitia Abadia, Oier
 348. Iglesias Chouza, Juan Carlos
 349. Tximeno Inza, Xabier
 350. Beloki Resa, Elena
 351. Lizarraga Merino, Maria
 352. Zuazo Aurrekoetxea, Maialen

ZUERA (Zaragoza) - 300 km

353. Agirre Lete, Juan Luis
 354. Bilbao Beaskoetxea, Iñaki
 355. Bilbao Gaubeka, Iñaki
 356. Egibar Mitxelena, Mikel
 357. Etxeberria Sagarzazu, Kepa
 358. Garces Beitia, Iñaki
 359. Garcia Razkin, Sergio
 360. Iparragirre Arretxea, Imanol
 361. Legina Aurre, Kepa
 362. Martinez de Osaba Arregi, Igor
 363. Mujika Garmendia, Francisco
 364. Uribarri Benito, Asier
 365. Zabaleta Elozegi, Jose Jabier

FRANTZIAR ESTATUA : 101

ARLES - 750 km

1. Aspiazu Rubina, Garikoitz (280)
2. Lopez de Bergara Astola, Iñaki (238)

BAPAUME - 1080 km

3. Aramendi Jaunarena, Alaitz (5 912)
4. Garmendia Marin, Oihana (5 913)

BEZIERS - 523 km

5. Arruabarrena Carlos, Jabi (5 363)
6. Mujika Andonegi, Ander (5 364)

BOIS D'ARCY - 930 km

7. Garitagoitia Salegi, Iurgi (77 213)
8. Iriondo Yarza, Aitzol (82 595)
9. Lariz Bustindui, Andoni (82 226)
10. Oa Pujol, Oier (80 599)

BORDEAUX-GRADIGNAN - 330 km

11. Agirregabiria del Barrio, Arkaitz (71 587)
12. Errasti Goiti, Zuhaitz (71 286)

CLAIRVAUX - 1.050 km

13. Bengoa Lpz de Armentia, Asier (10 718)
14. Eskisabel Urtuzaga, Peio (10 530)
15. Oiarzabal Txapartegi, Asier (10 420)

FLEURY MEROGIS - 930 km

16. Elizaran Aguilar, Aitor (376 473K D1)
17. Etxaburu Artetxe, Aitzol (399 918-U D2)
18. Goieaskoetxea Arronategi, ibon (401 847 D2)
19. Goikoetxea Gabirondo, Andoni (403 192 C D3)
20. Iturbide Otxoteko, Joseba (398 855 D3)
21. Mendinueta Mintegi, Iurgi (382 026 W D2)
22. Oses Carrasco, Jose Javier (396 380 Y D3)
23. Salaberria Sansinea, Jon (366 076 J D2)
24. Suberbiola Zumalde, Igor (366 075 H D1)
25. Bernadó Bonada, Marina (405 569 M)
26. Cornago Arnaez, Galder (359 557 Y 6E)
27. Eizagirre Zubiaurre, Ekhiñe (404 834 N)
28. Ozaeta Mendikute, Ainhoa (366 074 G 6E)
29. Plaza Fernandez, Itziar (374 574 W)
30. Sanchez Iturregi, Saioa (406 201 YY)

FRESNES - 930 km

31. Curto Lopez, Saul (965 476)
32. Errazkin Telleria, Ugaitz (963 651)
33. Ezeiza Aierra, Asier (938 938)
34. Ibarguren Sarasola, Oier (967 500)
35. Iruretagoiena Lanz, Luis (933 266)
36. Matxain Beraza, Alberto (945 144 D1)
37. Beyrie, Lorentxa (954 917)
38. Moreno Martinez, Itziar (969 134)

LA SANTE - 930 km

39. Aduna Vallinas, Raul (297 399)
40. Sirvent Auzmendi, Ekaitz (290 744)
41. Urbietta Alkorta, Josu (293 719)
42. Varea Etxebarria, Montxo Arkaitz (297 037)

LANNEMEZAN - 330 km

43. Agerre, Didier (1 993)
44. Aranburu, Frederic (1 594)
45. Esparza Luri, Iñaki (2 199)
46. Fernandez Iradi, Ibon (2 226)
47. Lete Alberdi, Jose Ramon (2 196)
48. Segurola Kerejeta, Joseba (2 387)

LIANCOURT - 1.000 km

49. Etxeberria Oiarbide, Jon (8 739)
50. Oroz Torrea, Mikel (9 861)
51. Saez de Jauregi Ortigosa, Iban (7 188)

LYON CORBAS -900 km

52. Aranburu Sagarmínaga, Xabier (10 954)
53. Labaka Larrea, Urko (5 213)
54. Zobarán Arriola, Alejandro (5 216)
55. Lozano Miranda, Jone (5 331)

MEAUX-CHAUCONIN-NEUFMONTIERS - 970

56. Gomez Mielgo, Oier (13 238)
57. Gurrutxaga Gogorza, Oroitz (10 984)
58. Uriarte Lopez de Vicuña, Igor (12 084)

MONT DE MARSAN - 234 km

59. Ardanaz Armendariz, Oier (5 090)

MOULINS-YZEURE - 800 km

60. Abaunza Martinez, Javier (14 610)
61. Aranibar Almandoz, Joseba (14 098)

MURET CD - 430 km

62. Parot Navarro, Ion (9 680)
63. Zeberio Aierbe, Jose (10 942)

MURET SEYSSSES - 430 km

64. Mujika Andonegi, Julen (22 163)
65. Rivero Campo, Ruben (22 981)

NANTERRE - 930 km

66. Barandalla Goñi, Oihan (38 872)
67. Borrero Toribio, Asier (33 719)
68. Martitegi Lizaso, Jurdan

OSNY - 970 km

69. Etxeberria Aierdi, Urtzi (53 117)
70. Fernandez Aspurz, Joseba (52 295)
71. Gutierrez Elordui, Borja (52 293)
72. Mendizabal Elezkano, Julen (53 662)
73. Sancho Marco, Iñigo (52 294)

POITIERS VIVONNE - 550 km

74. Aranalde Ijurko, Maite (851)
75. Lesaka Arguelles, Izaskun (2 817)

POISSY - 950 km

76. Garate Galarza, Enrique (11 807)
77. Otxoantesana Badiola, Jon Aingeru (11 765)
78. Vicario Setien, Gregorio (11 498)

REAU SUD FRANCILIEN - 930 km

79. Albisu Iriarte, Mikel (3 002)
80. Karrera Sarobe, Mikel (3 358)
81. Lopez de Lacalle Gauna, Alberto (2 090)
82. Chivite Berango, Mercedes (3 997)
83. Iparragirre Genetxea, Marixol (3 001)

RENNES - 800 km

84. Alberdi Zubierrementeria, Ane Miren (6 994)
85. Areitio Azpiri, Alaitz (7 992)
86. Gimón, Lorentxa (7 228)
87. Lopez Resina, Maria Dolores (7 075)

ROANNE - 850 km

88. Zaldúa Iriberrí, Miren Itxaso (930)

SAINT MARTIN DE RE - 550 km

89. Esnal, Jakes (14 207)
90. Martinez Bergara, Fermin (14 461)
91. Merodio Larraona, Zigor (14 716)
92. Rubenach Roiz, Jon (14 494)

SAINT MAUR - 680 km

93. Bienzobas Arretxe, Jon (4 637)
94. Elizegi Erbiti, Iñigo (4 403)
95. Garro Perez, Zigor (4 676)
96. Ilundain Iriarte, Alberto (4 262)
97. Maiza Artola, Juan Cruz (4 635)
98. Palacios Aldai, Gorka (4 740)

TARASCON - 750 km

99. Akarregi Casas, Alexander (11 016 Z)

VILLEPINTE - 950 km

100. Arkauz Zubillaga, Kepa (30 814)
101. Dominguez Atxalandabaso, Iñaki (28 783)

INGALATERRA : Long Martin

Fuentes Villota, Raul

PORTUGAL : MONSANTO - LISBOA

Zengotitabengoa Fernandez, Andoni

SEI KONDERRIAK : BELFAST

Vila Mitxelena, Fermin

gaixotasun larriak dituzten presoak

Jesus Mª MARTIN HERNANDO (Basauri) : Zaballa. 1960. urtean jaioa. 2002an atxilotua. Nahasmen eskizo-afektiboa delirio osagarriarekin. **BAKARTUA.**

Jose txo ARIZKUREN RUIZ (Iruñea) : A Lama (A Coruña). 1958an jaioa. 1999an atxilotua. Kardiopatia iskemiko larria. Kateterismoa: Stent hodi batean.

Jose Ramon LOPEZ DE ABETXUKO LIKINIANO (Gasteiz): Villabona (Asturias). 1949an jaioa. 1989an atxilotua. Bradikardia sintomatikoa. Fibrilazio aurikularra, Prostatako adenoma.

Inmaculada BERRIOZABAL BERNAS (Zegama/Elorrio): A Lama (Pontevedra). 1951ean jaioa. 2009an atxilotua. Psoriasi artropatia, Diabetesa (DM-II), Diabetes oina, hipertentsioa, azkazaletako psoriasis, Asma bronkiala, belaunetako protesia.

Gari ARRUARTE SANTA CRUZ (Hernani): Almeria. 1980an jaioa. 2003an atxilotua. Espondilitisa.

Iñaki ETXEBERRIA MARTIN (Iruñea). Topas (Salamanca). 1964ean jaioa. 1996an atxilotua. Eboluzio luzeko Miopia Magnoa. Esquineko begiko erretina hemorragia, Ikusmen zorrotasunaren galera, ezkerreko begiko afaquia.

Aitzol GOGORZA OTAEGI (Orereta) - Basauri. 1975ean jaioa. 1999an atxilotua. Obsesio Konpulsio Nahastea. **BAKARTUA.**

Jose Miguel ETXEANDIA MEABE (Larrabetzu) - Topas (Salamanca). 1960an jaioa. 2003an atxilotua. Nahaste obsesibo konpulsiboa, Hepatitis C.

Ibon FERNANDEZ IRADI (Hernani) – Lannemezan (Frantziar estatua). 1971ean jaioa. 2003an atxilotua. Esklerosi anizkoitza.

Ventura TOMÉ QUEIRUGA (Tafalla) – Murcia I. 1953an jaioa. 2011n atxilotua. Prostatako adenomakartzinoma.

Ibon IPARRAGIRRE BURGOA (Ondarroa) - Basauri. 1973an jaioa. 2010ean atxilotua. IHESa C estadioan, Orbana burmuineko ezker lobuloan, ikusmen galera eta beste funtzio kognitibo batzuen kaltea ekartzen dituen. **BAKARTUA.**

Espetxeratze arindua

1. Juan Pablo Dieguez Lopez	5. Belen Gonzalez Peñalva
2. Jose Luis Elkoro Unamuno	6. Milagros Ioldi Mujika
3. Jose Ramon Foruria Zubialde	7. Juan Jose Rego Vidal
4. Mikel Gil Cervera	8. Uribetxebarria Bolinaga Josu